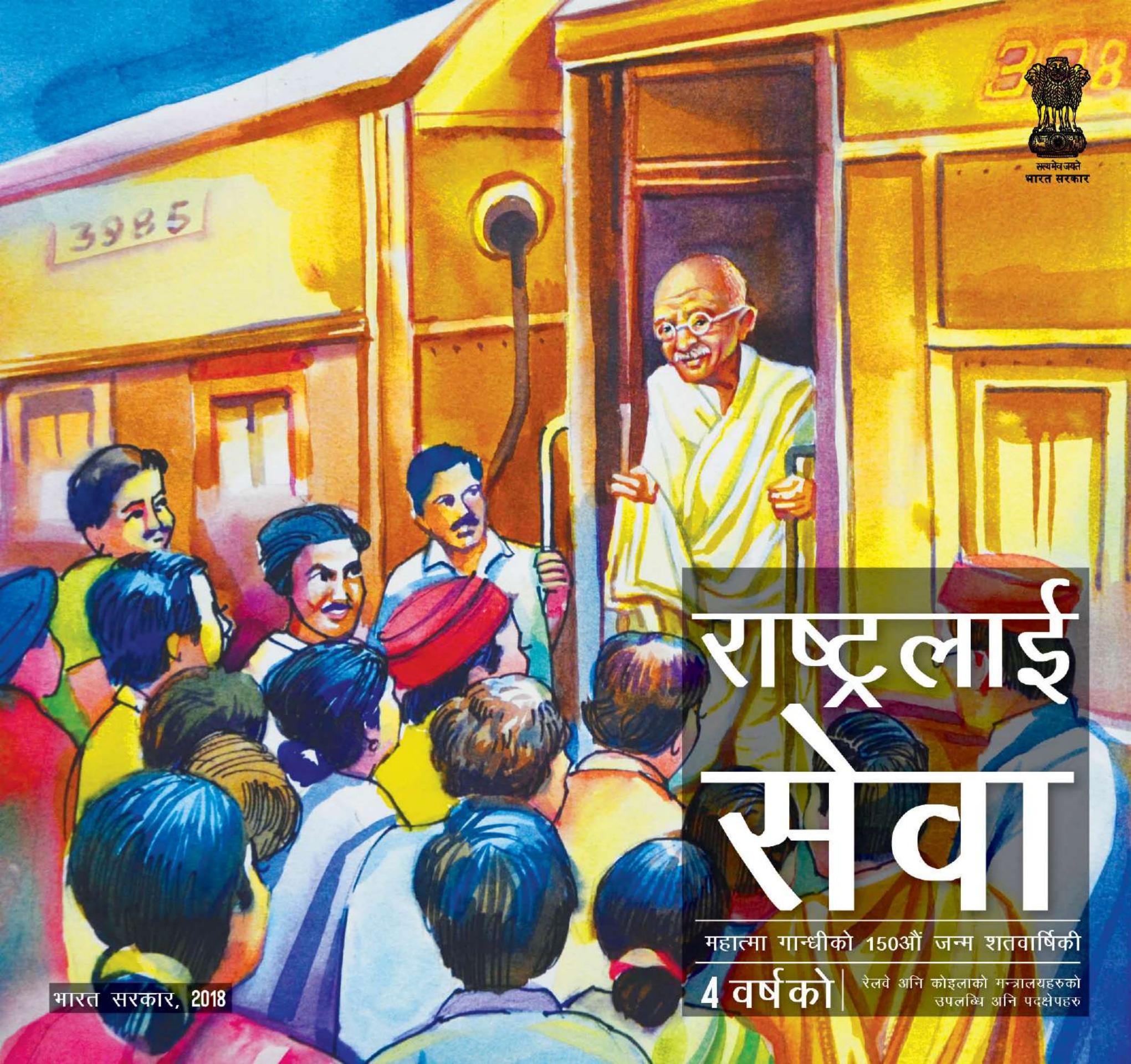




सत्यमेव जयते  
भारत सरकार



# राष्ट्रलाई सेवा

महात्मा गान्धीको 150औं जन्म शताब्दिकी

4 वर्षको

रेलवे अनि कोइलाको मन्त्रालयहरुको  
उपलब्धि अनि पदक्षेपहरु

# नयाँ भारततर्फ

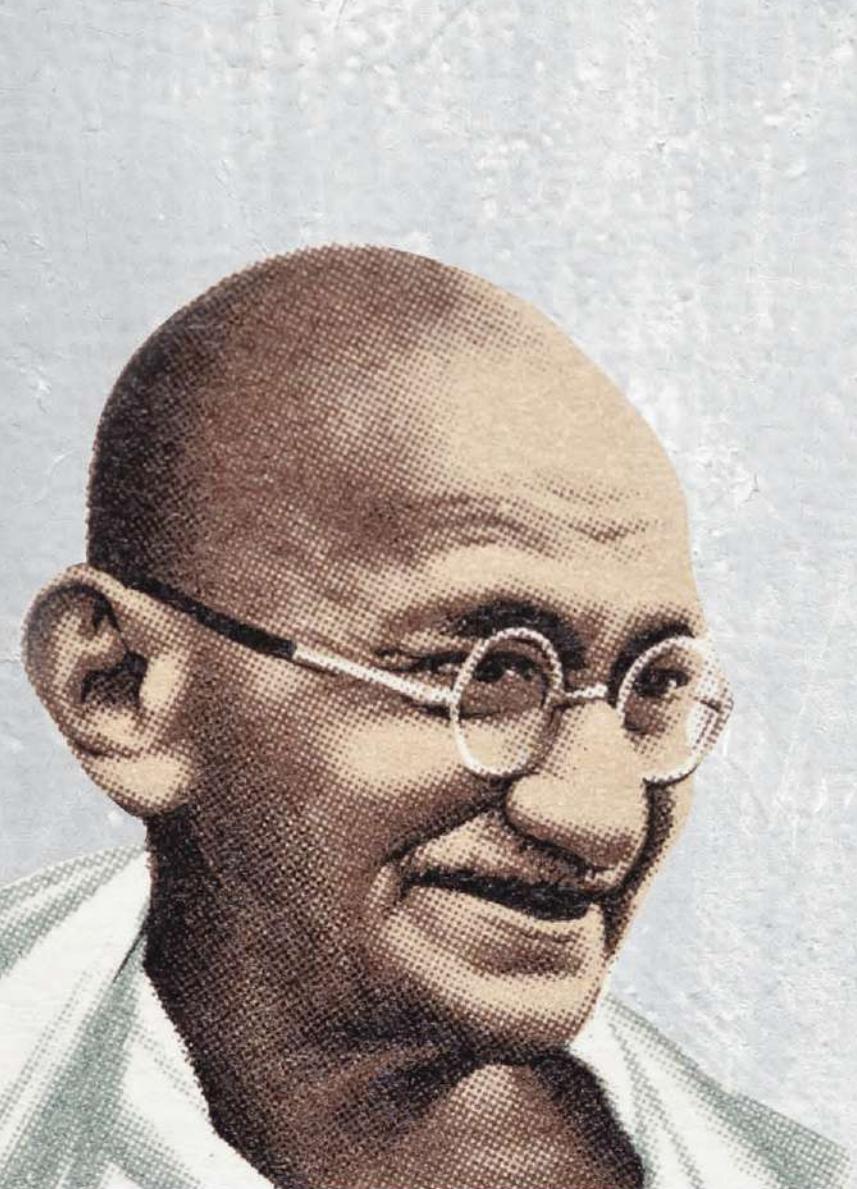
मिजन 2022



“ तपाईं स्वयं त्यो परिवर्तन बनिनुहोस् जुन  
तपाईंले दुनियालाई देख्न चाहनुहुन्छ ”  
महात्मा गान्धी  
(1869–1948)

02

आवश्यक महात्मा गान्धी द्वारा आफ्नो स्वतन्त्रता अनि सत्यको संदेश व्यापक रूपमा फैलाउन भारतीय रेलवेमा यात्रा गरिएको स्मृतिलाई चित्रण गरिएको छ । यो चित्र पूर्व तटीय रेलवे अन्तर्गत आम प्रशासन विभागमा कार्यरत कर्मचारी पी. श्याम सुन्दर आचार्य द्वारा चित्रण गरिएको हो ।



रेल र कोइला मन्त्रालयले महात्मा गान्धीको जन्मको 150औं वर्षगाँठ मनाउँदै अत्यन्त प्रसन्नताको अनुभव गर्दछ । महात्मा गान्धीको दक्षिण अफ्रीकामा ट्रेनहरुमा लिएको अनुभवदेखि लिएर तिनीद्वारा भारतमा मानिसहरुलाई जागृत गराउनेसम्म रेलवेको भूमिकाको आज राष्ट्रलाई स्मरण हुँदछ । जुन प्रकारले गान्धीजी रेलहरुमा यात्रा गर्दै भारतको प्रत्येक हिस्सासित जोडिए, त्यसरी नै रेलले आज पनि देशभरका मानिसहरुलाई देशको हर हिस्सालाई जोड्ने गरेको छ ।

स्वाधीनताको लडाईको दौरान रेलहरु र रेलवे स्टेशन हजारौं भारतीयहरुको मनपर्दा स्थान बनिएका थिए जहाँ तिनीहरुले आफ्नो नेतालाई देख्न र सत्य, अहिंसा र आजादीको बाटोमा तिनीसित हिँडनको लागी जुटेका थिए ।



महात्मा गान्धीको जुन आदर्शहरुमा हिँडेर देश आजाद भयो, त्यही आदर्शसित प्रेरित भएर माननीय प्रधानमन्त्री श्री नरेन्द्र मोदीले आजादीको 75औं वर्ष-2022 सम्म न्यू इण्डियाको निर्माणको भिजन दिएका छन् । रेल र कोइला मन्त्रालय न्यू इण्डिया बनाउनु र देशको प्रगति र समृद्धि को शिखरमा पुग्नको लागि प्रतिबद्ध छ ।

“ भारतीय रेल राष्ट्रको विकास  
यात्राको इन्जिन बनिनेछ ”  
नरेन्द्र मोदी,  
प्रधानमन्त्री

03

# सुरक्षा सर्वोच्च प्राथमिकता



2013-14

परिणामी रेलवे  
दुर्घटनामा  
62% कमी



2017-18

## सुरक्षालाई अत्याधिक प्राथमिकता

2017-18 मा उत्कृष्ट सुरक्षा रिकॉर्ड

### रेल नविनिकरणको तीव्र कार्यन्वयन

2013-14 मा 2,926 किमी देखि 2017-18 मा 4,405 किमी बाट रेलवे नविनिकरणमा  
50% वृद्धि

सुरक्षित एलएचबी कोचहरूको उत्पादनमा कुल स्वीचओभर



1.1 लाख सुरक्षा पदहरु भनाद्वारा भरिएको ४

“ सठिक पहिचानले तीन चौथाई सुधार गर्दछ ”

— महात्मा गान्धी

# सुरक्षा सर्वोच्च प्राथमिकता

## राष्ट्रिय रेल संरक्षण कोष (आरआरएसके)

सुरक्षा व्ययको लागि ₹ 1 लाख करोडको कोष  
₹ 16,000 करोड खर्च गरिसकिएको

## सुरक्षित आइटमको रूपमा फुटओभर ब्रिज (एफओबी)

एफओबीहरुको निर्माणमा 221% वृद्धि, 2009-14 मा 23 देखि बढाएर 2014-18 मा 74 वटा बनाइयो।

## सेनासित काँधमा काँध मिलाएर काम गर्नु

सेनाको सहयोगमा 3 वटा फुटओभर ब्रिज मुम्बईको इलिफन्स्टन रोड-पारेल, करी रोड अनि अम्बिभेलीमा।

## सीसीटीभी/भिडियो सर्भिलेन्स प्रणाली सबै स्टेशनहरु अनि रेलहरुमा जडान गरिएको

## रोड ओभर ब्रिज/रोड अन्डर ब्रिज/सबवेको सबैभन्दा अधिक निर्माण

प्रति वर्ष औसत निर्माणमा 3 पटक वृद्धि

**415**  
प्रति वर्ष



**1220**  
प्रति वर्ष

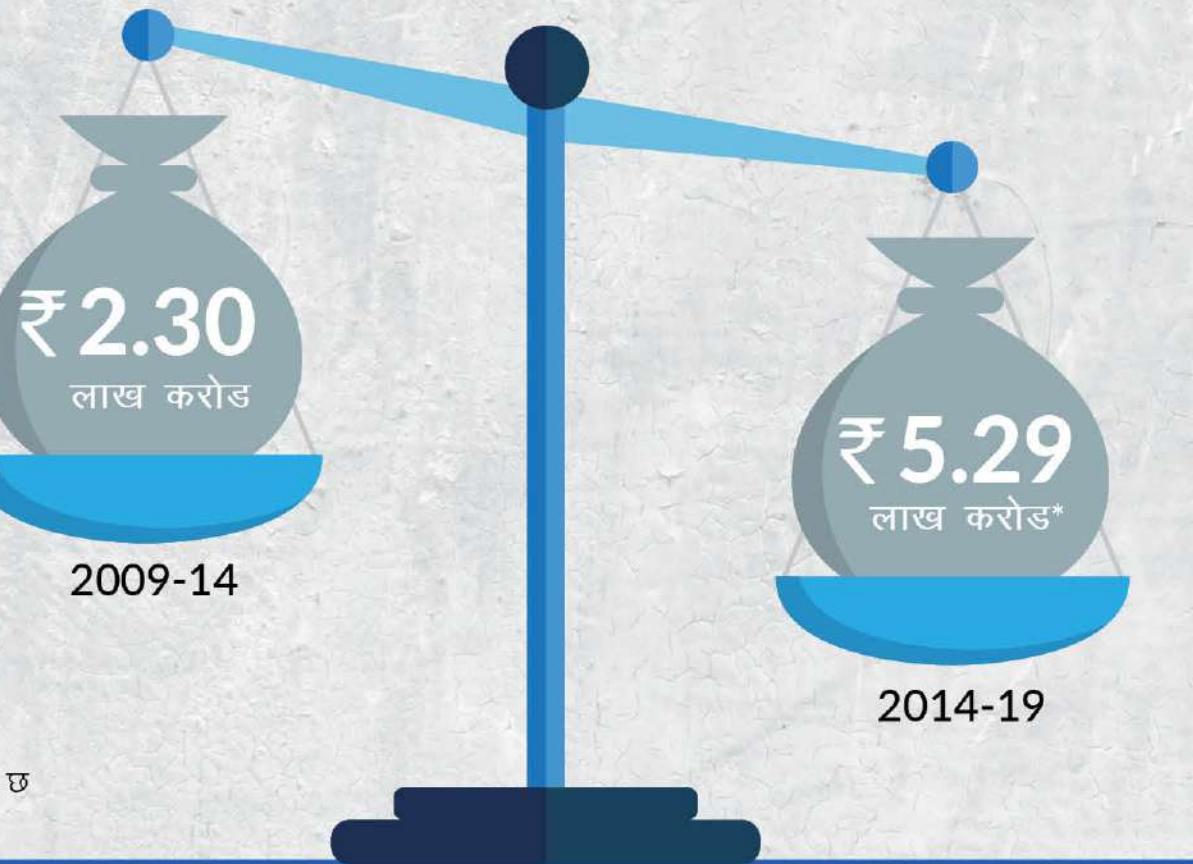


अन्तिम चार वर्षमा 5,479 वटा मान्छे नभएको लेभल क्रसिडलाई हटाइयो

जूनु 2018 सम्म मूख्य सडकहरुमा रहेका सबै मान्छे नभएको लेभल क्रसिडहरुलाई हटाइनेछ।

# पूँजी व्ययमा छलाउँ

औसम व्ययमा वार्षिक  
पूँजीगत व्यय 2009–14  
अवधीको औसमको भन्दा  
दोबर 2014–19 मा।



\*बजेट आकलन 2018–19 अन्तर्भुक्त गरिएको छ

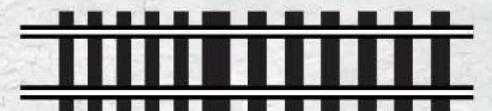
“मानिसले आफ्नो भाग्य आफै बनाउँदछ, अनि तपाईंले पनि  
आफ्नै भाग्य बनाउनुपर्दछ”

— महात्मा गान्धी

## क्षमता वृद्धिः भोलीको लागि पूर्वाधारको निर्माण

### रेलवे लाइनहरुको तिब्रतर कमिशनिङ

नयाँ लाइन / डबलिङ्ग / तेस्रो अनि चौथो लाइन परियोजनाहरूको कमीशनिङ्ग को औसत पेस जुन प्रतिदिन 4.1 किमी (2009–14) देखि 6.53 किमी (2014–18) 59 प्रतिशतले वृद्धि भएको छ।



4.1 किमी प्रति दिन (2009-14)



6.53 किमी प्रति दिन (2014-18)

# कनेक्टिङ इण्डिया एक इस्ट पोलिसि

उत्तरपूर्वको सम्पूर्ण नेटवर्क ब्रोडगजमा परिणत गरिएको छ

जिरिबाम-इम्पाल न्यू लाइन परियोजनामा विश्वको सबैभन्दा उच्चतम् पुलहरूमा एकको निर्माण भइरहेको छ

मेघालय (दृधनोय-मेन्दीपत्थर), त्रिपूरा (कुमारधाट-अगरतला) अनि मिजोराम (कथाकाल-मैरवी) मा रेल कनेक्टिभिटि स्थापित गरिएको छ

₹ 51,428 करोड लगात भएको नयाँ लाइन परियोजनाहरूको 1,397 किमी प्रगतिमा

## उपनगरीय नेटवर्कहरूमा अधिक जोड

बेड्गालुरु उपनगरीय सिस्टमको विकास बजेट 2018-19 मा ₹ 17,000 करोड

15 लाख यात्रीहरू लाभान्वित हुनेछन्।

वातानुकुलित कोचहरू, आधुनिक सिग्नलिङ अनि आधुनिक स्टेशनहरूसहित आधुनिक प्रणाली

मुम्बई उपनगरीय सिस्टमको बढोत्तरी बजेट 2018-19 मा ₹ 54,777 करोड

नयाँ करिडरहरू, अतिरिक्त लाइनहरू/विस्तारहरू अनि विकसित सिग्नलिङ

वातानुकुलित कोचहरू अनि विकसित स्टेशनहरूको कारणले यात्रुहरूलाई अधिक आराम





## भारतमा पहिलो बुलेट रेल

### मुम्बई—अहमादाबाद तेज गतिको रेल

50 वर्षमा शुन्य दुर्घटना भएको शिनकानसेन प्रौद्योगिकी अनि एक मिनटभन्दा कम मात्र ढिलो भएको रिकर्ड रेल

अनुमानित 8 घण्टादेखि 2 घण्टामा यात्रा समयलाई घटाउनेछ

एकदमै कम ब्याज दरमा जापान सरकारले कम लागत कोषमा यसलाई सुपथयोग्य बनाएको छ

प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्षरूपमा बृहत् रोजगार अवसरको सिर्जना

तेज गति प्रौद्योगिकीमा मेक इन् इण्डियाले भारतलाई अग्रणी बनाएको छ

“ जीवन एक प्रेरणा हो । सम्पूर्णताको लागि संघर्ष गर्ने यसको उद्देश्य हो  
जुन आत्मबोध हो ”

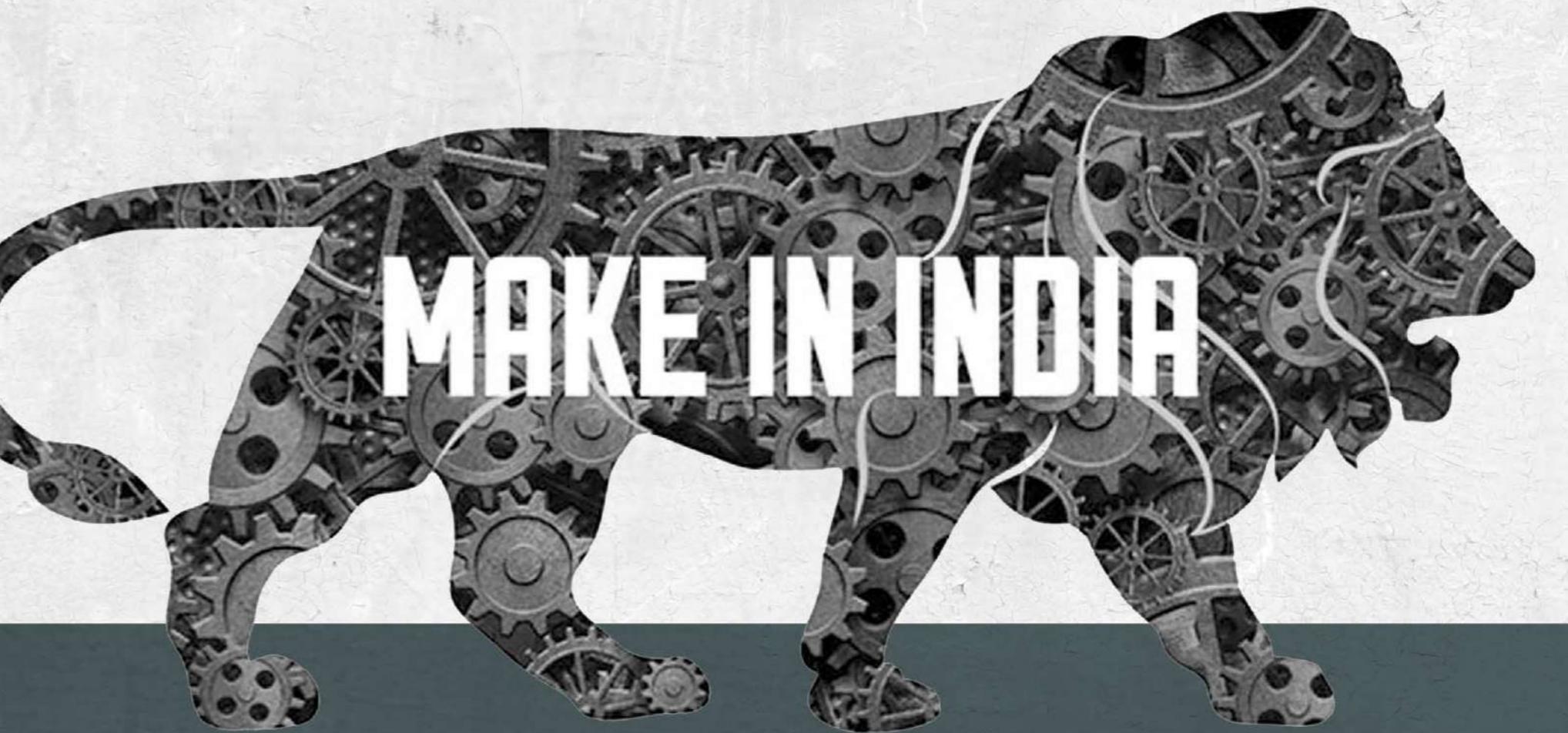
— महात्मा गान्धी

# मेक इन इण्डिया

बिहारमा माध्येपुरमा इलेक्ट्रिक  
लोकोमोटिभ फेकिट्र



हल्दियामा डिजेल इलेक्ट्रिक मल्टिपल युनिट  
निर्माणको लागि फेकिट्र



आउँदो परियोजनाहरू

लाटुर, माराथवाडामा उपनगरीय अनि मेट्रो रेलहरूको  
लागि कोच मेनुफेक्चरिङ

न्यू बोगाइगाउँ, असममा एलएचबी कोचहरूको  
नविकरणको लागि कारखानाको अनुमोदन

डेमु/मेनलाइन ईएमयू शेड लुमडिङ,  
असममा अनुमोदन

झाँसी, बुन्देलखण्ड अनि सोनिपत, हरियाणामा कोच  
रिफर्विसमेन्ट सुविधाहरूको योजना गरिएको छ

“मानिसहरूको सबै भन्दा असल  
सम्पति तिनले अरुसित कर्स्तो राम्रो  
बर्ताव गरे त्यही नैहो”

— महात्मा गान्धी

# रेलहरू विद्युतिकरण गरियो

एक सालमा सबैभन्दा अधिक विद्युतिकरण

4,087 RKM  
(2017-18)

6 गुणाभन्दा  
अधिक वृद्धि

610 RKM  
(2013-14)

अत्यन्त  
तीव्र ढंगमा  
कार्यान्वयन



## स्पीड

विश्वमा प्रथमपटक लोकोमोटिभलाई डिजेलदेखि इलेक्ट्रिकमा परिवर्तन गरिएको स्वदेशमा निर्मित नयाँ इलेक्ट्रिक लोकोमोटिभले 5,000 एचपी दिँदैछ जुन पुरानो भर्सनकोभन्दा 92% अधिक

बढ्दो उर्जा सक्षमता अनि माल रेलको गतिको लागि नयाँ पुस्ताको 12,000 एचपी लोकोमोटिभ उत्पादन गरिन्दैछ

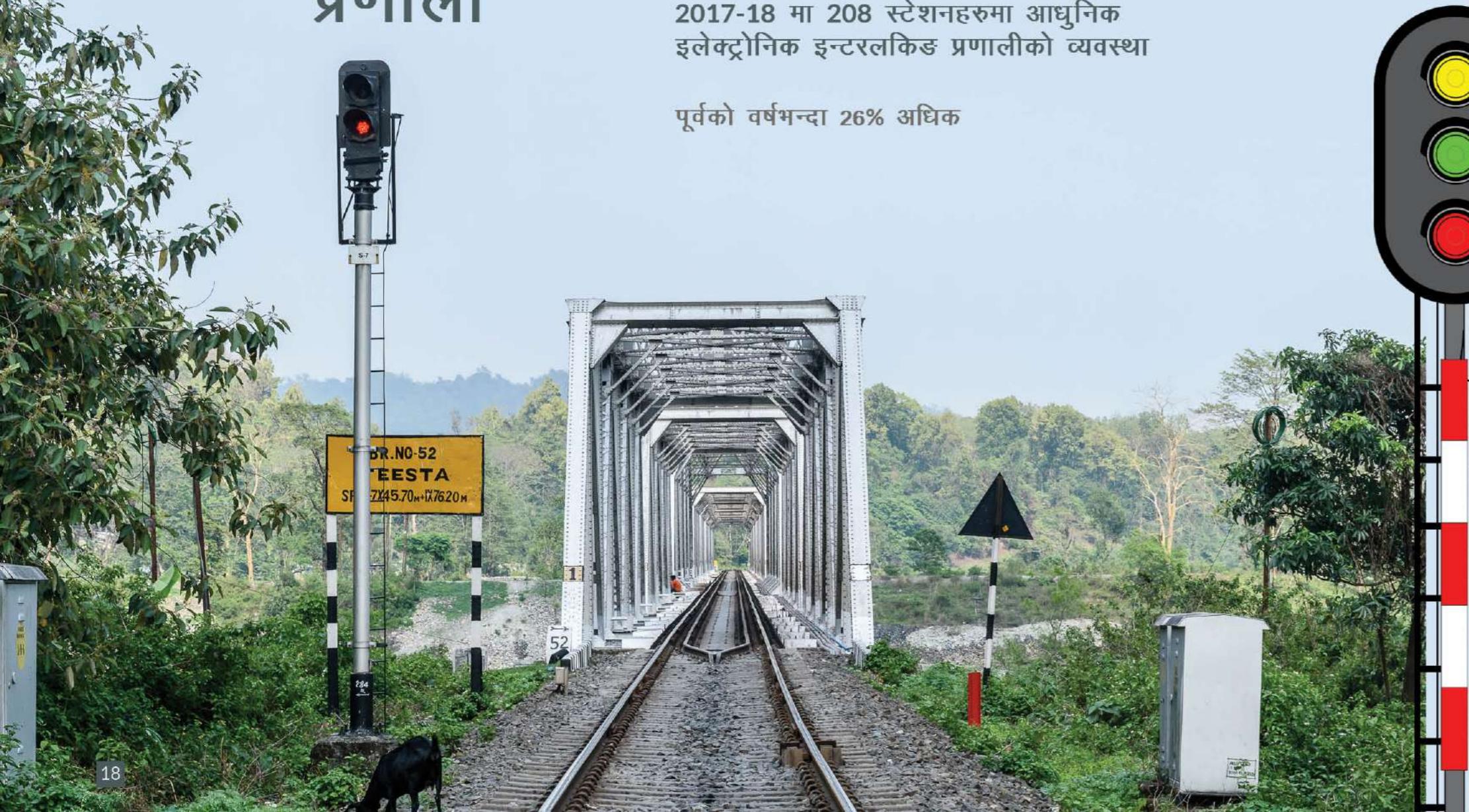
## बचत

उर्जा सक्षमताले बीलहरूलाई घटाउनमा सहयोग गर्नेछ पूर्णविद्युतिकरणले प्रति वर्ष अनुमानित ₹13,500 करोड को बचत हुनेछ

भारतको उर्जा सुरक्षा अनि विकसित व्यापार घाटामा योगदान

## दीर्घमियादी

कार्बन स्राव घटाउनेछ अनि दीर्घमियादी पर्यावारणलाई संवर्धन गर्नेछ



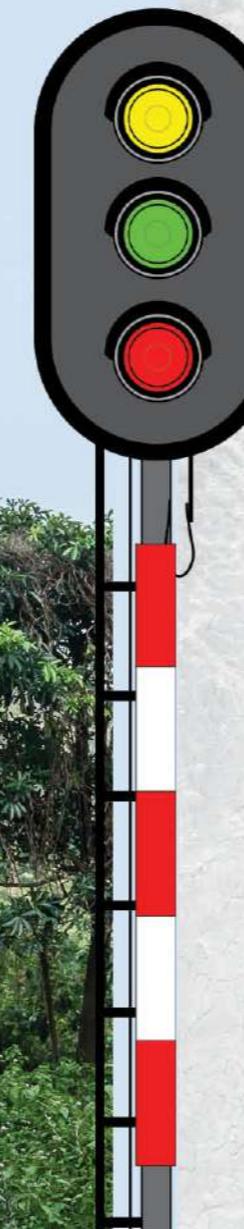
## नयाँ रेलवे हरुमा सिग्नलिङ प्रणाली

भारतीय रेलवे हरुमा आधुनिक सिग्नलिङ प्रणाली शुरू गरिनेछ

2017-18 मा सिग्नलिङ प्रणालीमा सुधारको लागि ₹ 1,299 करोड निवेश पूर्वको वर्षभन्दा 31% अधिक

2017-18 मा 208 स्टेशनहरुमा आधुनिक इलेक्ट्रोनिक इंटरलकिङ प्रणालीको व्यवस्था

पूर्वको वर्षभन्दा 26% अधिक



## भारतीय अर्थव्यवस्था अधि बढ्दै: मालभाडा



माल परिवहनको बजार अंश 33% देखि 45% बढाउने 2022 सम्मको लक्ष्य

माल ट्राफिकको संचाल र पूर्वाधारमा निजी सहभागितालाई प्रोत्साहन दिई

निजी माल टर्मिनल(पीएफटी) नीति- 58 पीएफटी अधिसूचित

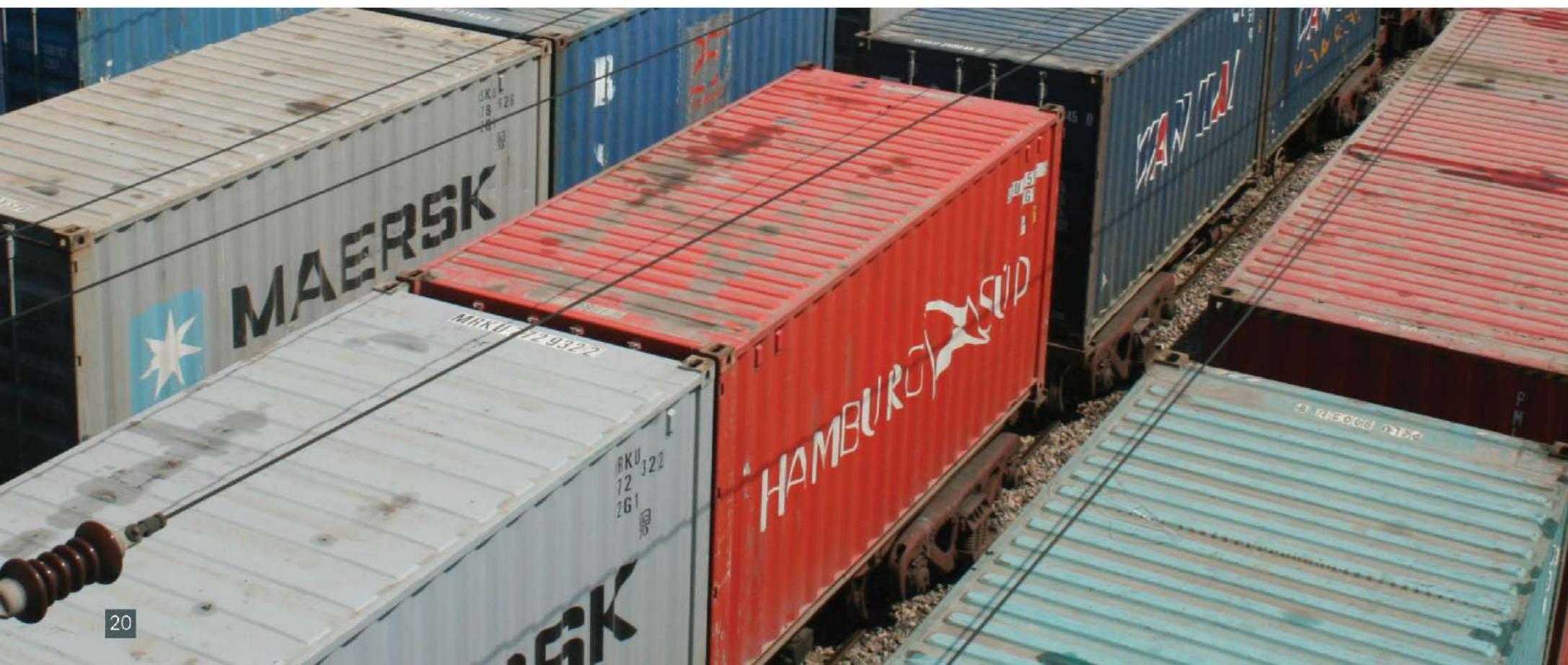
वेगनहरुमा निजी निवेश प्रोत्साहन गर्न नयाँ नीति जारी

2017-18 मा 1,162 मेट्रिक टनको माल लोडिङ अहिलेसम्मको सबैभन्दा अधिक जुन 2013-14 मा 1052 मेट्रिक टन रहेको थियो तथा 10.5% प्रतिशतले अधिक

मालभाडाबाट अहिलेसम्मको सबैभन्दा अधिक आय, 2017-18 सम्म 1.17 करोड भन्दा अधिक अपेक्षा गरिएको छ, विगतको वर्षभन्दा 12% अधिक



## भारतीय अर्थव्यवस्था अधि बढ़दै: डीएफसीहरु



### डेलिकेटे फ्राइट करिडर (डीएफसीहरु)

2019–20 मित्रमा चरणबद्ध रूपमा पश्चिमी अनि पूर्वी डीएफसीहरु (2,822 किमी) को शुरुवात

मार्च, 2014 सम्म ₹12,749 करोड़ लागतको ठेकाको तुलनामा विगत चार वर्षको अवधिमा ₹39,157 करोड़ लागतको ठेका प्रदान गरियो (200% भन्दा अधिकको वृद्धि)

वर्तमान नेटवर्कमा भाड़ा, यात्रा अवधि, यातायात शुल्क अनि भीड़–भाड़मा कमी

फेक्ट्री अनि फार्मदेखि पोर्टहरूबीच सम्पर्क स्थापित गरेर आर्थिक विकासका साथै रोजगार सृजना

आर्थिक विकास केन्द्रहरुको स्थापना



“ स्वच्छता देवभक्ति समान हो ”

— महात्मा गान्धी

## स्टेशनको विकास भविष्यतिरको छलाड

### विश्वस्तरीय सुविधासहितको स्टेशन विकास गरिने

यात्रीहरुलाई राम्रो सुविधा सुनिश्चित गर्नको लागि स्टेशनलाई वर्गीकृत गरिने

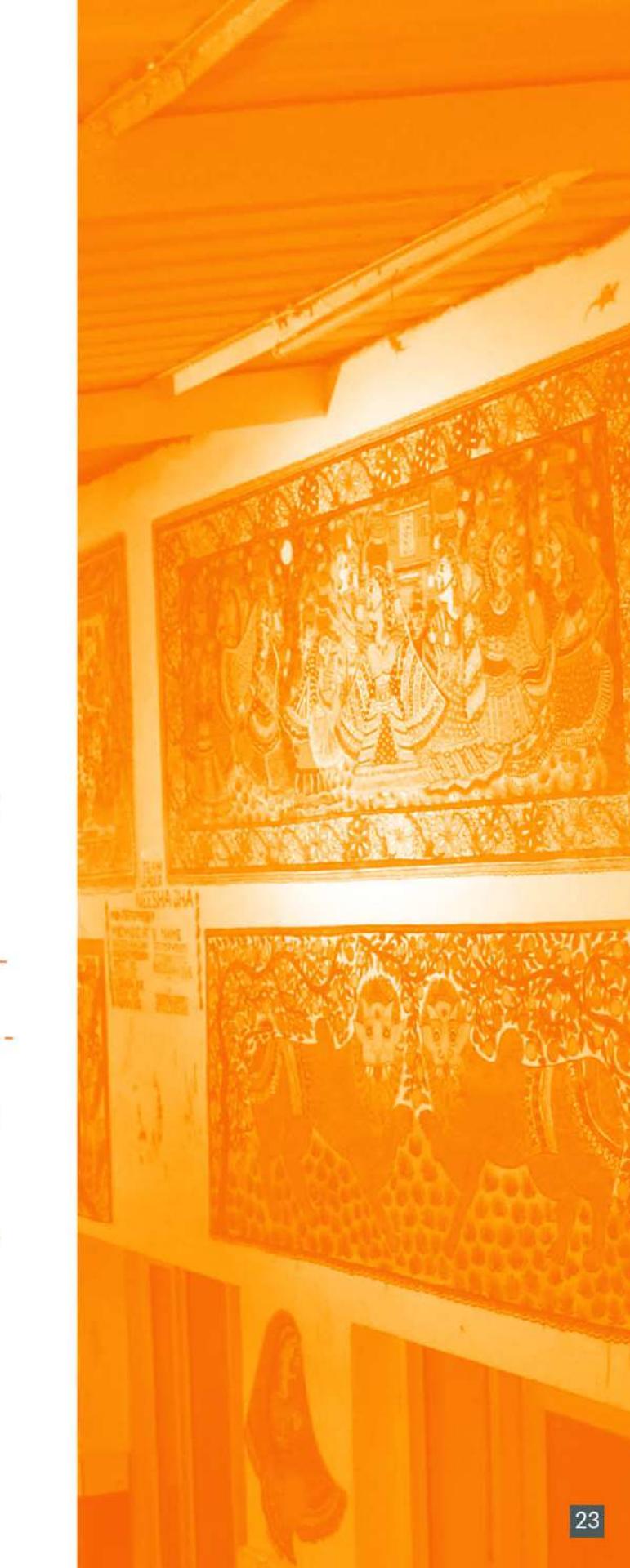
थुप्रै उद्देश्यीय मापदण्ड जसले आयलाई ध्यानमा राख्नेछ, यात्रुहरुको आगमन, रणनीतिगत महत्व

रेलवेद्वारा 68 स्टेशनहरु मार्च 2019 सम्मा सुधार गरिने

सुन्दरीकरण गरिएका 60 स्टेशनहरुमा स्थानीय कला प्रयोग गरिएको

दिसम्बर, 2018 सम्मा हबिबगञ्ज स्टेशन, मध्यप्रदेश अनि गान्धीनगर स्टेशन, गुजरातलाई पुनः विकास गरिने।

सबै रेल स्टेशनहरुमा 100% एलईडी लाइटको फिटिङ





# एउटा यादगार यात्रा

## यात्रीवाहक कोचहरूको बढोत्तरी

मेल / यात्रीवाहक ट्रेनसहित 5,000  
कोचहरूको भित्री रूपरेखा आगामी मार्च,  
2019 सम्मा सुधार गरिने

### आधुनिक ट्रेनहरू / कोचहरू

पहिलो स्वदेशी ट्रेन सेट यो वर्षभित्रमा शुरू गरिने

---

तेजास, अन्त्योदय अनि हमसफर ट्रेनहरू शुरू गरियो

---

डबल डेकर उदय रेक सेवाको निर्मिति तयार

---

आधुनिक विशेषताका साथ दीनदयालु अनि  
अनुभूति कोचहरू

---

चयनित बाटोहरूमा ग्लास टप 'मिस्टाडम' कोचहरू जस.  
बाट पर्यटकहरूले बाटोमा पर्ने सुन्दर दृश्यहरू हेर्नसक्नेछन्



# सुधिंदो यात्रु सेवा

## नयाँ रेलहरू

गत 4 वर्षमा 407 नयाँ रेल सेवाहरू शुरू

गत 4 वर्षमा पर्वको मागलाई पूरा गर्ने 1.37 लाख  
सेवाहरू शुरू

रोलिङ स्टक, सम्पत्तिको केही अंश र लामो अवधिसम्म  
प्रयोग नभएको प्रयोग गरी 22 नयाँ रेल र 44 विस्तार

## तेस्रो पक्ष प्रदर्शन जाँच

यात्रु सम्पत्ति, खानपानको प्रबन्ध, सर-सफाइ र समयनिष्ठा  
को अनुगमन 100 रहस्यमय खरिदारद्वारा गरिन्छ

## समयनिष्ठा

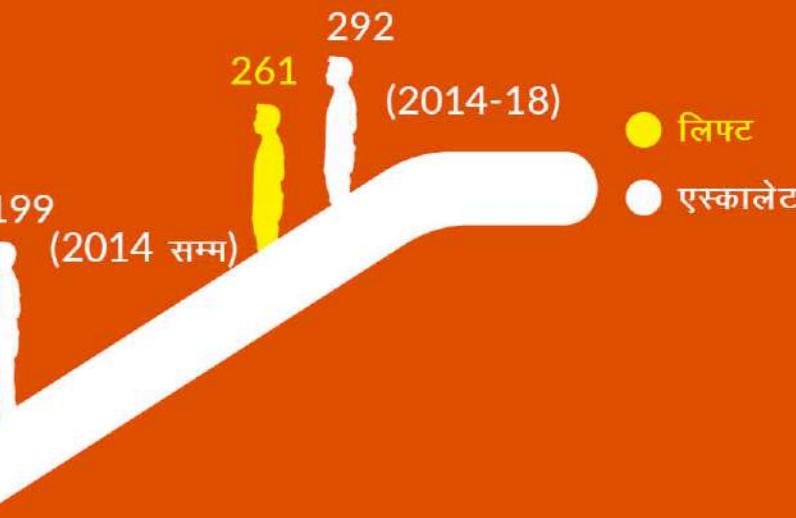
पूर्वाधार र सुरक्षित कार्यलाई प्राथमिकता दिनका लागि समयनिष्ठा  
एक लघुमियादी प्रभाव हो, तर दीर्घमियादीमा यो तीव्र तथा रेलको  
सुरक्षित चलाचलमा असरदार हुँदैन

चलाचलको समयमा कमी र योजनाबद्ध मरम्मती ब्लक्को  
अनुमतिको कारण रेलको समयतालिका उन्नत बनेको छ

यात्रुहरूलाई रेल सेवामा भएको विलम्बबाटे सूचना दिन  
1,373 रेलमा एसएमएस सेवा शुरू भएको छ



# विश्वस्तरीय यात्रु सम्पत्तिहरू



## एस्कालेटर र लिफ्टहरू

सुगम यात्री चलाचल सुविधा



# डिजिटल इण्डिया, डिजिटल रेल



## 675 स्टेशनभन्दा अधिकमा हाई स्पिड वाई-फाई सेवा

सबै स्टेशनहरू वाइफाइ छ

नजिकमा बसोबास गर्ने युवा, महिला, कृषक र गाउँहरू  
लाभान्वित हुनेछन्

## क्याशलेश लेनदनको लागि पोइण्ट अफ सेल (पीओएस) मिशन

4,000 स्थानमा लगभग 9,100 पीओएस मिशन बसाइएको छ

'नो बिल, फ्रि फूड': अनिवार्य बिलिङ्को लागि पीओएस मशिन  
को कार्यान्वयन

2014 मा प्रति मिनट 2,000 टिकट निकाले  
ई-टिकेटिङ्को क्षमतालाई बढाउतरी गरी 2018 मा प्रति  
मिनट 20,000 टिकट बनाइएको छ

बुकिङ काउन्टरमा क्रेडिट र डेबिट कार्डमार्फत टिकट  
खरिद गर्दा लाग्ने सेवा शुल्कलाई हटाइएको छ

सामाजिक सञ्जालमार्फत यात्रीहरूको गुनासो  
तुरुन्तै समाधान



## खानपान

2017-18 मा 16 बेस भान्साघर अगावै उन्नत गरिएको छ

बेस भान्साघरमा बनाइने खानाको गुणवत्ता र स्वस्थता  
अनुगमन गर्ने कृतिम खुफिया को प्रयोग

ई-केटरिङ 314 स्टेशनमा शुरू भएको छ अनि 100 भन्दा  
अधिक योजनाबद्ध छन/दैनिक 7,000 भन्दा अधिक भोजन

300 भन्दा अधिक रेलमा सबै प्रकारका खाद्य सामग्रीमा  
एमआरपी लेञ्ज अनिवार्य बनाइएकोछ

रेलवेमा टिप्सको माग गर्नमाथि प्रतिबन्ध लगाइएको छ

32 राजधानी, शताब्दी, दुरुन्तो र गतिमान रेलमा  
अपरेशनल केटरिङको परिचालन

600 स्टेशनमा 1,689 वाटर भेण्डल मशिन बसाइएको छ



एक कदम स्वच्छता की ओर

## स्वच्छ भारत

488 स्टेशनमा अगावै एकीकृत सफाइ यन्त्री उपलब्ध  
गराइएको छ

सबै उपनगर र प्रमुख स्टेशनहरूमा मार्च 2019 सम्म<sup>1</sup>  
एकीकृत सफाइ यन्त्र हुनेछ

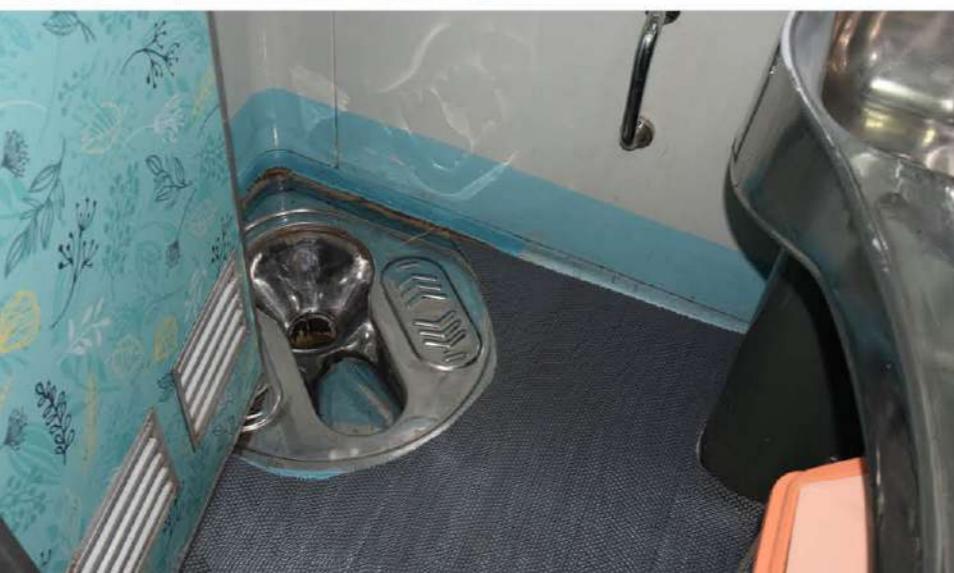
वास्टड लिननको उन्नत गुणवत्ताको लागि मेकानाइज्ड  
लण्ड्रिज : 2009–14 मा 26 को तुलनामा 2014–18 मा 33  
व्यवस्था

दिसम्बर, 2019 सम्ममा वास्टड लिननको उन्नत  
गुणस्तरको लागि 100 मेकानाइज्ड लण्ड्रिज

बायो-टोयलेट स्थापनाको बढ्दो लक्ष्य

बायो-टोयलेटको स्थापना :  
2004–14 मा 9,587 को तुलनामा 2014–18 मा 1,17,164  
मार्च 2019 सम्ममा सबै रेलहरूमा बायो-टोयलेट।  
भेक्षम बायो-टोयलेट जस्तै एयरलाइन्स परीक्षण अवधिमा छ

दिसम्बर, 2018 सम्ममा सबै प्रमुख स्टेशनहरूमा सस्तो स्वच्छता  
प्याड डिन्पेसिङ मशिन



## ट्र्याकको सफाइ

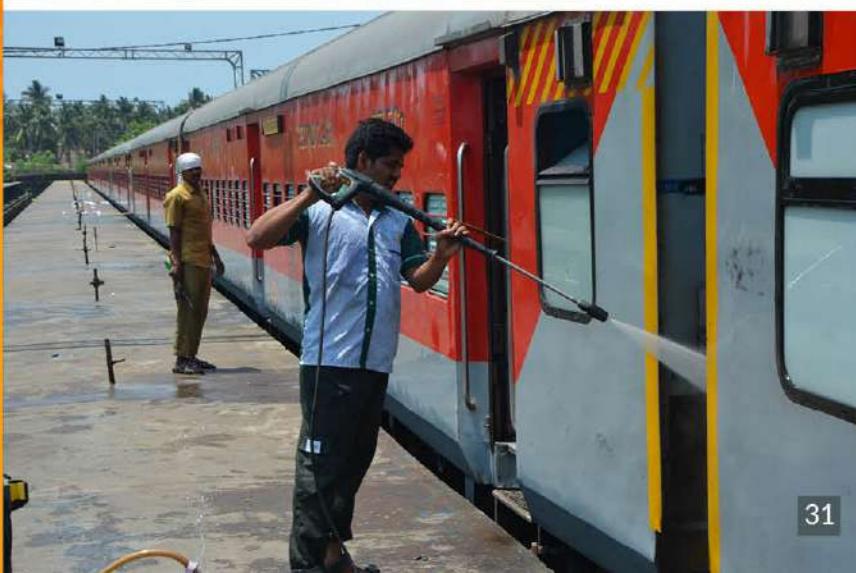
दिल्लीमा मक स्टार्टडको सफाइको लागि  
अटोमेटिक रेल-मोन्टेड मशिन, भारत भरमा पनि  
योजना बनाई

## स्वतन्त्र तेस्रो पक्षद्वारा सर्वेक्षण

स्टेशन र रेलहरूमा स्वतन्त्र तेस्रो पक्षद्वारा  
सर्वेक्षण शुरु भएको छ

## हाउसकिपिङ कन्ट्र्याक्टको लागि नयाँ प्रणाली

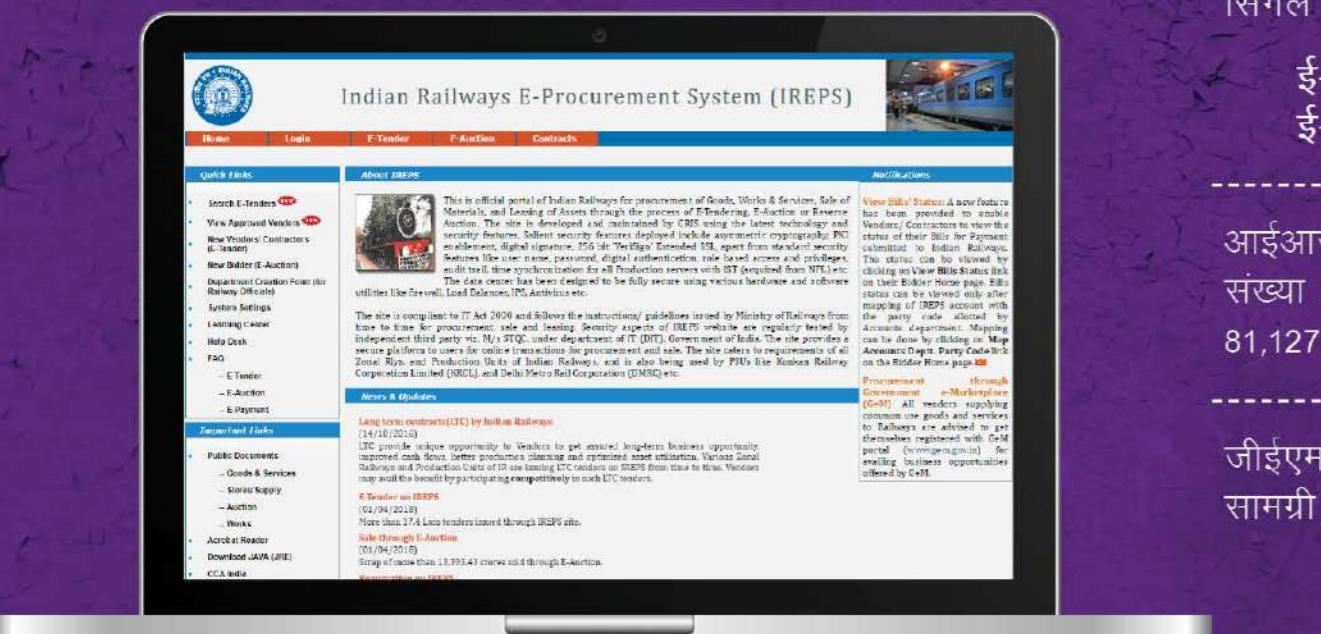
यात्रीहरूले दिएको रेटिङको आधारमा पनि  
ठेकादारहरूलाई भुक्तान



# परिवर्तनको लागि सुधारः पारदर्शिता तथा विश्वसनीयता

## शुरु भएका सेवाहरूको लागि ठेकाका साधारण शर्तहरू

प्रतिस्पर्धा र सुरक्षित मूल्यमा प्रोत्साहित गर्न सेवा  
ठेकादारको लागि सहज पञ्जीकरण प्रक्रिया



## खरिद अभ्यासमा परिवर्तन

ई-रिभर्स एक्शन पोलिसी जारी गर्दछ

वार्षिक ₹ 20,000 करोड़सम्म बचाउन सहयोग गर्दछ

सिंगल वेब-पोर्टलमार्फत 100% ई-प्रोक्युरमेन्ट

ई-प्रोक्युरमेन्ट पोर्टलमार्फत लगभग 17 लाख  
ई-टेण्डर जारी

आईआरईपीएस पोर्टलमा पञ्जीकृत विक्रेताहरूको कुल संख्या 2014 मा 19,867 बाट चारगुणा बढेर 2018 मा 81,127 पुगेको छ

जीईएम (गभर्नेन्ट ई-मार्केट-प्लेस)–मार्फत सामान्य प्रयोगका सामग्री/सेवाहरूको अनिवार्य खरिद

## बढ्दो विक्रेता र घट्दो मूल्यद्वारा प्रतिस्पर्धामा प्रोत्साहन

रेलवेद्वारा 'फर्स्ट इन फर्स्ट आउट' प्रणालीअनुसार ठेकादारहरूलाई भुक्तान

कार्य पूँजी प्राप्त गर्नमा सहयोग पुऱ्याउन सबै आपूर्तिकर्ता  
र ठेकादारहरूलाई लेटर अफ क्रेडिट उपलब्धता

सबै रेलवे डिस्ट्रिलाइज्डमा रिसिप्ट नोट्स, सप्लायर बिल्स,  
रिसिप्टर चलान

लगभग ₹ 50,000 करोड़ मूल्यको रिसिप्ट नोट्स,  
रिसिप्ट चलानलाई कवर गरिएको छ

“प्रत्येक सुधारको अर्थ सजगता हो। एकपल्ट साँच्चै जागेपछि जीवनको एक भागको मात्र सुधार हुँदा राष्ट्र सन्तु हुँदैन”

— महात्मा गान्धी



**GEM**  
Government  
e Marketplace

रिसर्च डिजाइन एण्ड स्ट्याण्डर्ड्स  
अर्गनाइजेशन (आरडीएसओ)–मा  
सहज अनुमोदन प्रक्रिया

नामित एजेन्सीहरू (आरडीएसओ, प्रोडक्शन  
युनिट)–द्वारा अनुमोदित विक्रेताहरूको विवरणलाई  
अनलाइनमा हाल्नुपर्छ

प्रोसेस टाइमलाइनलाई 30 महिनादेखि घटाएर  
6 महिना

# 13+ लाख रेलवे परिवार

## दक्ष फिल्ड अफिसर/शक्तिहरूको टोली

अधिकतम सीमासम्मको साँच्चै प्रत्यायोजित कार्यहरू  
अनुमोदन गर्ने शक्ति जीएमहरूमा हुन्छ

तीव्र प्रसंस्करण तथा निर्णय लिएर सर्विस  
कन्ट्रोलरहरूलाई चुस्त काम लगाउने  
डीआरएमसित शक्ति हुँदछ

आफ्ना सोतहरूको विकास तथा प्रबन्धको लागि  
पीयुमा अनुमोदित विक्रेताहरूको विकेन्द्रीकरण

“ मानवताको निष्ठामा प्रश्न गर्ने ठारू हुँदैन। मानवता  
समुद्र हो। समुद्रमा यदि एक थोपा मैला पानी परे  
पनि समुद्र मैला हुनेवाला छैन ”

— महात्मा गान्धी

## सुधिंदो कर्मचारी कल्याण

स्टाफहरूका लागि विकसित कोठाहरू जस्तै लोको पाइलट्स,  
गार्ड्स, आईटीटीई

स्टाफ कलोनी र कार्यस्थल इत्यादिको विकास

सहज जीवन यापनको लागि रेलवे सुरक्षा बल (आरपीएफ)-को  
छावनीको बढोत्तरी

प्रति वर्ष सबै कर्मचारी (आरपीएफ स्टाफको लागि प्रति वर्ष  
दुईपल्ट)–हरूको निवारक स्वारक्ष्य जाँच

## खेल क्षेत्रमा भारतको बढ्दो गर्व

भारतले हासिल गरेका सबै अन्तर्राष्ट्रिय पदकहरूमध्ये  
रेलवेका खेलाडीहरूले 33% योगदान दिएका छन्

सीडब्ल्यूसी 2018 मा भारतको निम्ति कुश्ती र  
भारोत्तोलनमा 10 बटा स्वर्ण पदक जित्ने सबै रेलवेका  
खेलाडीहरू हुन्

साक्षी मल्लिकले ओलम्पिक 2016 मा कांस्य पदक जितिन्



Mirabai Chanu

# निर्माण – एक दक्ष मानवशक्ति

वडोदरामा भारतको पहिलो राष्ट्रिय रेल तथा यातायात विश्वविद्यालय

दक्ष मानवशक्तिको संसाधन संग्रहको सिर्जना

उत्पादकतामा वृद्धि र “मेक इन इण्डिया”—मा प्रोत्साहन

भारतीय रेलवे आधुनिकीकरणको पथमा अग्रसर

अगस्त 2018 मा 2 वटा कोर्स शुरु हुनेछ – बीबीए (ट्रान्सपोर्टेशन म्यानेजमेन्ट) र बीएससी (ट्रान्सपोर्टेशन टेक)

2019 देखि सम्भवतः स्नातकोत्तर कोर्स शुरु हुनेछ

सेवा प्रदर्शन तथा उत्पादकतामा सुधार ल्याउन नवीनतम अध्यापन तथा टेक्नोलजी एप्लिकेशन



## प्रोजेक्ट सक्षम

सबै कर्मचारीहरुको लागि 5 दिने जब ट्रेनिङ /  
क्लासरूम ट्रेनिङ

## प्रशिक्षुहरुको तालिम

रेलवेले प्रति वर्ष कुल कर्मचारी शक्तिको 5% लाई दक्षता तालिम उपलब्ध गराउँदछ

प्रशिक्षणार्थीहरुको संख्या बढेर 20,000 देखि 31,000 पुगेको छ

“धरतीले प्रत्येक मानिसको आवश्यकतालाई सन्तु  
पार्न पर्याप्त उपलब्ध गराएको छ, तर प्रत्येक  
मान्छेको लोभलाई होइन ”

- महात्मा गान्धी

# कोइला: विकासको लागि राष्ट्रको ईन्धन

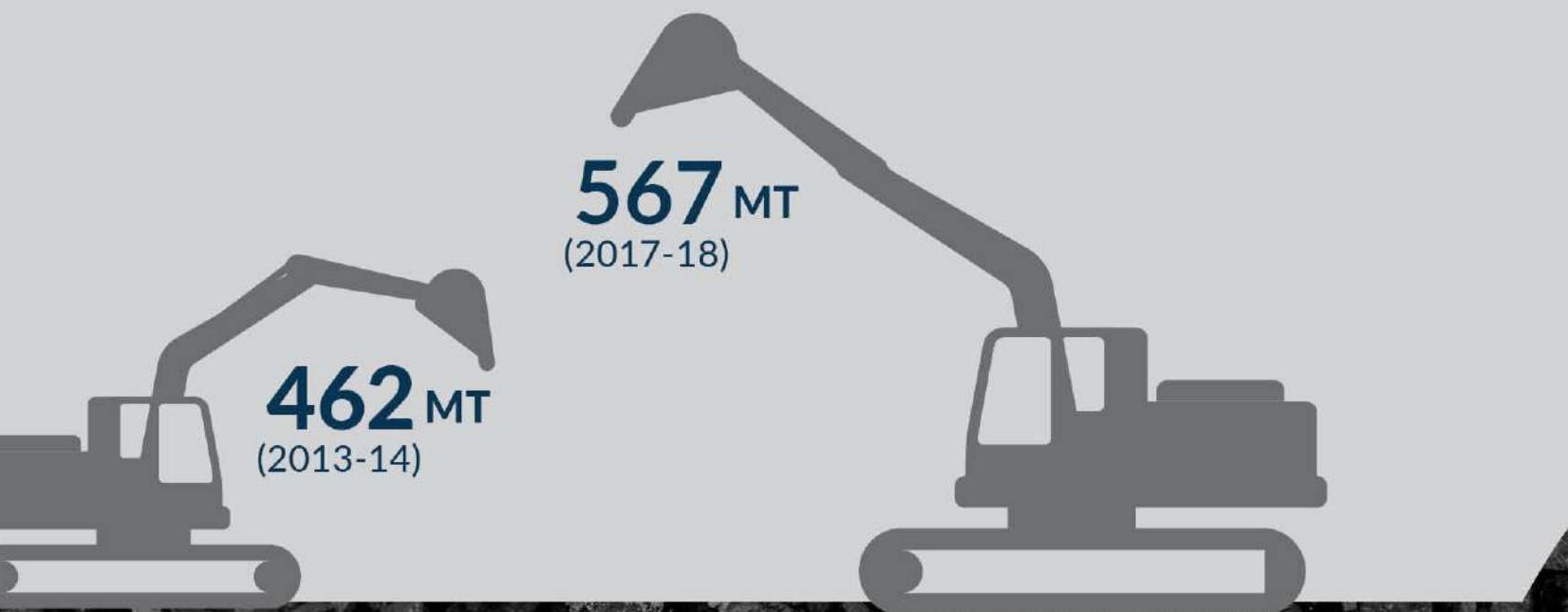
अन्वेषणको लागि गरिने अभ्यास  
लगभग दुईगुणा: 2013–14 मा 6.9  
लाख मीटर थियो भने 2017–18 मा  
13.7 लाख मीटर बनेको छ

भारतमा गत 4 वर्षमा कोइला  
उत्पादनमा 105 मेट्रिक टन वृद्धि  
भएको छ, जुन हासिल गर्न 2013–14  
भन्दा अघि 7 वर्ष लागेको थियो

कोल इण्डियाको  
कोइला निकासी  
23% बढेको छ

580 MT  
(2017-18)

471 MT  
(2013-14)



## श्रैष्टत्व कोठलज्जको रफण्झप्लज्ज

कोइलाको गुणवत्ताको जाँच गर्न तेस्रो पक्षद्वारा  
नमूनाको जाँच

पावर प्लान्टहरूको लागि 100% क्रुस्ड कोल

कोल इण्डियाका सबै खनिज र सिंगारेनी कोलिरिज  
कम्पनीको पुनः उन्नयन गरिएको छ

## इलेक्ट्रिकिटीको घट्दो मूल्य

गत 4 वर्षमा प्रति युनिट विद्युत (निर्दिष्ट कोइलाको खपत)  
उत्पादन गर्न आवश्यक कोइलाको मात्रामा 8% कमी आएको छ

# नयाँ भारतको निम्ति कोइला सुधार

## व्यापारिक कोइला खनन

1973 मा राष्ट्रियकृत बनेपछि नै कोइला खननमा अति महत्त्वाकांक्षी सुधार आयो

निर्यात निर्भरतामा कमी आउनेछ अनि बीमाकृत कोइला आपूर्तिले ऊर्जा सुरक्षा ल्याउनेछ

उच्च निवेशमार्फत प्रत्यक्ष तथा परोक्ष रोजगार

## पारदर्शी ई-लिलामी तथा कोल ब्लक्सको आवन्टन

89 कोइला खनन सफलतापूर्वक लिलामी तथा आवन्टन गरिए

कोइला वहन गर्ने राज्यलाई 100% राजस्व



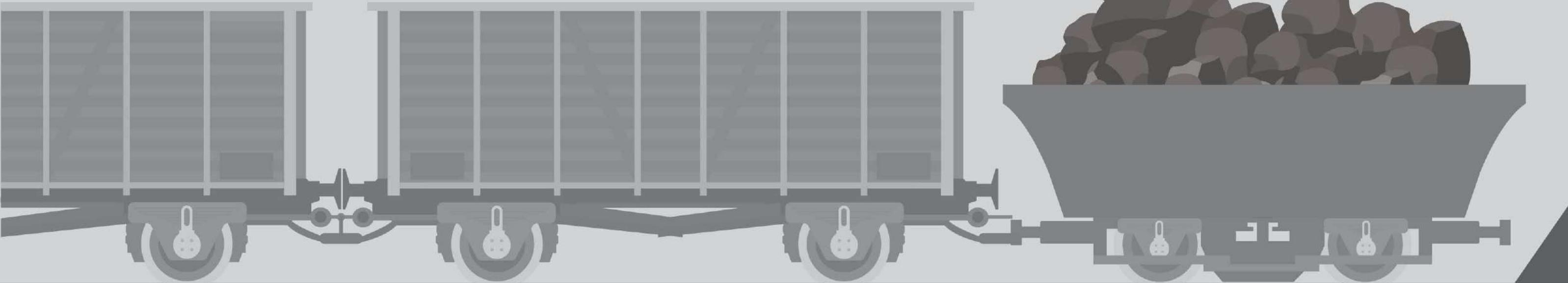
“ यदि मलाई विश्वास छ कि म यो गर्नसक्छु, तब म निश्चित रूपमा यसलाई गर्ने क्षमता हासिल गर्नेछु, चाहे शुरुवातमा म असक्षम नै किन नहोस् । ”

— महात्मा गान्धी

# पारदर्शिता तथा विश्वसनीयता

## कोल लिंकेजको युक्तिकरण

55.66 एमटीको कुल कोइला चलाचल  
समीकरण हुनुको साथै वार्षिक सम्भावित बचत  
₹ 3,359 करोड़



## शक्ति

(भारतमा कोइला पारदर्शिताको दोहन तथा  
आवन्टन योजना)

कोल लिंकेजको लिलामी र आवन्टनको लागि  
परिवर्तनकारी नीति

किफायती ऊर्जा तथा कोइलाको पारदर्शी आवन्टन

शक्ति अन्तर्गत 16 इन्धन आपूर्ति सम्झौतामा हस्ताक्षर

# रेल कोइला सहकार्य

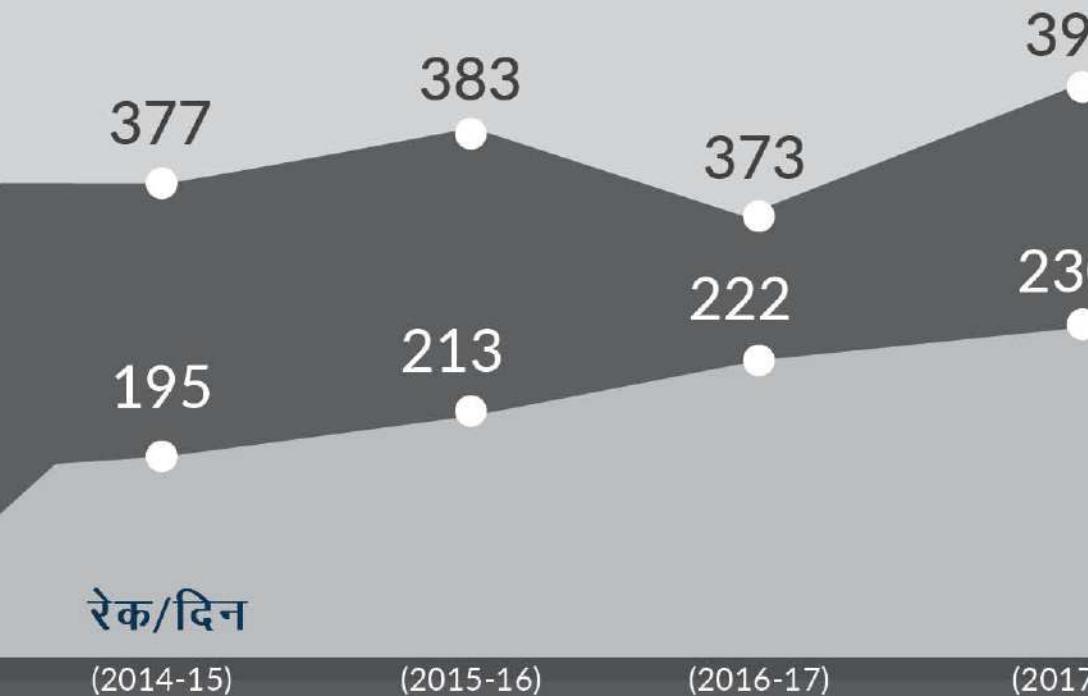
कोइला ढुवानी वृद्धि गर्न तोकिएको समयभित्र 14 वटा  
संकटग्रस्त परियोजनाका कोइला संस्थानको निकासी  
गर्नको लागि समयसीमा

तोरी-बालुमठ रेल सेक्शन, एक दीर्घप्रतीक्षित  
तोरी-शिवपुर रेल लाइन (44 किमी) 9 मार्च, 2018  
देखि शुरु

ओडिसामा झारसुगुदा-बारापाली (53 किमी) रेल  
लाइन पूर्ण

## कुल कोइला वहनमा वृद्धि आएको छ.

● कुल    ● कोल इष्ठिया



“आफूलाई खोज्ने सबैभन्दा उत्तम  
उपाय अरुको सेवामा आफूलाई  
हराउनु हो”

— महात्मा गान्धी

